

Haat-liefde tussen werkster en werkgeefster

Marijke Schipper en Sheila Lever.

FOTO JURRE BUSSEMAKER

Leiden * Veel vrouwen hebben een haat-liefdeverhouding met hun werkster. Gezellig samen koffie drinken, maar geen commando's durven uitdelen.

Stof genoeg voor een theatervoorstelling. In 'Upstairs Downstairs', die donderdagavond in het Leidse Plantsoentheater in première ging, wordt de verhouding op scherp gezet. Sheila Lever en Marijke Schipper spelen een herkenbare en grappige voorstelling.

Het theater voor veertig bezoekers is gevestigd in het statige woonhuis van actrice Sheila Lever aan het Plantsoen in Leiden. Het decor is dus al aanwezig: kroonluchters, meubels, een piano. Het vraagt weinig verbeeldingskracht om hier een kapitaalkrachtig gezin voor te stellen, dat eens per week een werkster laat komen voor de huishoudelijke klusjes.

Marijke Schipper speelt de vrouw des huizes, die op haar vrije dag wil gaan schilderen maar gestoord wordt door haar werkster. Deze hulp wordt door Sheila Lever neergezet als een echte Leidse volks-

Theater

'Upstairs Downstairs', tekst: Jurre Bussemaker, regie: Karina Kroft, spel: Sheila Lever en Marijke Schipper. Gezien: 16 april, Plantsoentheater, Leiden, www.plantsoentheater.nl. Nog te zien t/m 8 juni.

vrouw, inclusief het bijbehorende accent. Zij doet dat heel geloofwaardig. De werkster is een kordate vrouw, voor wie het leven niet over rozen gaat, maar die zich daar manmoedig doorheen slaat. Ze gaat aan de slag met de stofzuiger en een huishoudtrap.

De vrouw des huizes is het type dat eigenlijk van alles op haar werkster heeft aan te merken, maar het niet uitspreekt. Als de hulp zegt: 'Maar jij bent de baas' is haar reactie: 'Doe niet zo idioot'. Natuurlijk komt het tot een botsing tussen de twee vrouwen, want een toneelstuk heeft een conflict nodig.

Er zijn wederzijdse vooroordelen. Zo gaat de werkgeefster er automatische van uit dat haar hulp van smartlappen en palingspop houdt

en is ze verbaasd als ze muziek van Schubert herkent. „Maar hoezo zou ik dat niet kennen”, vraagt die zich verbaasd af.

De vorm van de voorstelling is bijzonder. De actrices komen als zichzelf op en houden eerst een verhaal over de gezagsverhoudingen in de negentiende eeuw. Ook later stappen ze nog eens uit hun rol om zich rechtstreeks tot het publiek te wenden.

Het publiek valt in zo'n huiskamer-setting ook niet te negeren. Het is een bewuste keuze om de bezoekers bij het spel te betrekken. Even is daardoor de magie weg, maar de twee actrices hebben ons snel genoeg weer te pakken.

Theo de With